

**ПОСИЛЕННЯ
КОНСОЛІДАЦІЇ
СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ
НА ШЛЯХУ ВСТУПУ
УКРАЇНИ ТА РЕСПУБЛІКИ
МОЛДОВА ДО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

17-18 жовтня 2024 року

УДК 316+339.94
ББК 60.5+66.4

Соціологічна асоціація України
Південноукраїнське відділення САУ
Державний вищий навчальний заклад
**«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.
Д. Ушинського»**
Кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет психології, політології та соціології
Universitatea de Stat din Moldova
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice
Centrul Sociologie și Psihologie Socială al ICJPS
Asociația Sociologilor și Demografilor din Republica Moldova

**«ПОСИЛЕННЯ КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ НА ШЛЯХУ ВСТУПУ УКРАЇНИ
ТА РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ»**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

17-18 жовтня 2024 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

**ПОСИЛЕННЯ КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ НА ШЛЯХУ ВСТУПУ УКРАЇНИ
ТА РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ:
МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Рецензенти:

Інна ГОЛУБОВИЧ, докторка філософських наук, професорка, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Лілія ЯКОВЛЕВА, доктор політичних наук, професор, професор кафедри соціології Національного університету «Одеська Юридична Академія».

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Протокол № 5 від 28.11.2024 р

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – **Олена ЛІСЕЄНКО**, д. соц. н., професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Члени редколегії:

МОКАНУ Віктор, д. соц. н., директор Центру соціології та соціальної психології Інституту правових, політичних та соціологічних досліджень Державного університету Молдови, керівник Асоціації соціологів і демографів Республіки Молдова, Республіка Молдова

БОРІНШТЕЙН Євген, д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

ПЕТІНОВА Оксана, д. філос. н., професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

АТАМАНЮК Зоя, д. філос. н., професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Посилення консолідації суспільства та ролі людського капіталу на шляху вступу України та Республіки Молдова до Європейського Союзу : матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Кишинев- м. Одеса, 17-18 жовтня 2024 року) / за ред. д. с. н., проф. Лісеєнко О. В. – 138 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

© Південноукраїнське відділення Соціологічної асоціації України, 2024

© Асоціація соціологів та демографів Республіки Молдова, 2024

ПРИХОДЬКО Олена	ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ГАРАНТ ЗАБЕСПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	83
КАРИТКА Валерій	МОЛОДІЖНЕ ДОЗВІЛЛЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: ДОСВІД УКРАЇНИ	85
ТЕЛЕЛИМ Ірина	МОДЕРНІЗАЦІЯ ІНСТИТУТІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ ТА РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА І БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ У ПРОЦЕСІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	87
БОДЕЛАН Марина	ВПЛИВ ПРОКРАСТИНАЦІЇ НА ПСИХОЛОГІЧНУ БЕЗПЕКУ ОСОБИСТОСТІ	91
КАРАНФІЛОВА Олена, БОНДАР Дар'я	ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА БЕЗПЕКУ ЛЮДИНИ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ	92
КАРАНФІЛОВА Олена, ЧИСТОЄВА Єлизавета	БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ ЯК ГОЛОВНИЙ ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ	95
КАРАНФІЛОВА Олена, ЗЕЛЕНСЬКА Вероніка	ШЛЯХ ДО ІНКЛЮЗИВНОГО СУСПІЛЬСТВА З ТОЧКИ ЗОРУ СУЧАСНОГО ГУМАНІТЕТУ	98
ЛИСЯК Анастасія	БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ : ЗАХИСТ ГРОМАДЯН ВІД ДІЙ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ ТА МАНІПУЛЮВАННЯ ГРОМАДСЬКОЮ ДУМКОЮ	100
ГРУША Анастасія	МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ.....	103
ДІДЕНКО Вікторія	БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ: ЗАХИСТ ГРОМАДЯН ВІД СОЦІАЛЬНИХ РИЗИКІВ І ЗАГРОЗ БЕЗПЕЦІ	106
ПАДУН Софія	СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА В ПИТАННЯХ ЗАБЕСПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ РОЗВИТКУ КРАЇНИ	109
БІЛОРОВСЬКА Альона	БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ ЯК ПРІОРИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ	112
КВАШУК Ольга	БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ В РЕФОРМІ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ДОБРОЧЕСНОСТІ	114

Альона БІЛОРОВСЬКА,

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 035 «Філологія», факультет іноземних мов,
Університет Ушинського*

Науковий керівник: Оксана ПЕТІНОВА, д. філос. н., професор кафедри
*філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності,
Університет Ушинського*

БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ ЯК ПРІОРИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

У сучасному світі безпека людини є одним з основних пріоритетів державної політики. Захист громадян від соціальних ризиків, дезінформації та маніпуляцій громадською думкою – це ключові фактори, що впливають на стабільність та розвиток суспільства. Нині важливо не лише забезпечити фізичну безпеку, але й сприяти формуванню мирного та інклюзивного суспільства, що зміцнює стійкість соціальних структур та капіталізує людський капітал. В даній доповіді розглядаються теми безпеки людини, соціальні ризики, дезінформація та маніпулювання громадською думкою, капіталізація людського капіталу, дезінформація та маніпулювання громадською думкою.

Зміцнення стійкості та капіталізація людського капіталу є ключовими завданнями для забезпечення довготривалої стабільності та розвитку суспільства. Чим більше це явище поширюється в усьому світі і чим більш багатогранним воно стає, тим більше необхідно звернути увагу не лише на змістовий вимір дезінформації, але й одночасно на тактика маніпулятивного впливу, що його супроводжує. Також важливо розуміти мотивацію для дезінформації – політичної, фінансової чи репутаційної (для посилення впливу) – щоб вони могли бути адресовані [2].

Щодо дезінформації та маніпулювання громадською думкою, у сучасну епоху інформаційних технологій, дезінформація та маніпуляції громадською думкою стали серйозними загрозами для безпеки суспільства. Вони можуть підривати довіру до державних інституцій, провокувати соціальні конфлікти, та створювати умови для політичної нестабільності. У зв'язку з цим, важливим завданням є створення системи захисту від інформаційних загроз. Відповідно до більшості політичного співтовариства ми використовуємо дезінформацію в соціальних мережах, включаючи всі ці форми проблемного використання соціальних мереж, і посиляємося на SMD, коли є правдоподібні ознаки наміру ввести в оману, наприклад, під час операцій впливу [3]. Місцеві організації з перевірки фактів у таких штатах, як Грузія та Україна, роблять внесок у платформу EUvsDisinfo та публічну базу даних, яка створює та зберігає щотижневий інформаційний бюлетень з дезінформацією (Disinforeview), у якому підсумовуються основні прокремлівські тенденції. Ця платформа

дозволяє політикам, які працюють над дезінформацією, покращити адаптацію своєї стратегії [2].

Український сайт протидії з дезінформацією під назвою «Центр протидії дезінформації РНБО України», який набув чинності Указом Президента України, у 2021 р., також є сучасним прикладом, як позбавитись недоцільної інформації в медіа середовищі. Центр протидії забезпечує Україну безпекою від дезінформації та висвітлює тенденції з інформування стану військової справи, оборонно-промислового комплексу, боротьби зі злочинністю та корупцією, зовнішньої та внутрішньої політики, економіки, об'єктів критичної інфраструктури, екології, охорони здоров'я, соціальної сфери, формування суспільної свідомості, науково-технологічного напрямку тощо. Основна увага зосереджена на протидії поширенню неправдивої інформації та боротьбі з інформаційним тероризмом [1]. Але ж це залежить від усвідомленості людини, забезпечити безпеку повністю від інформаційної маніпуляції та пропаганди повністю не можливо. Для цього громадяни повинні обладнати медіаграмотністю. Медіаграмотність, за проєктом із розвитку медіаграмотності та критичного мислення Media IQ - це комплекс знань, навичок і вмінь, що дозволяють розуміти, аналізувати та критично оцінювати медіа та їхні сюжети та статті. Медіаграмотна людина здатна відрізнити правдиву інформацію від фейкових новин, маніпуляцій та пропаганди, що робить її менш вразливою до дезінформації. Громадяни повинні мати навички критичного мислення та здатність аналізувати інформацію, що отримується з різних джерел.

Отже, можна зробити висновок, що просочування дезінформації в маси, а саме в інтернет, дозволяє маніпулювати суспільством, викликаючи конфлікти на ґрунті різних соціальних аспектів. Було з'ясовано, що саме держава та суспільство повинно протидіяти загрозі маніпулювання, ненависті, недовірі тощо. Для перевірки дезінформації були розвинені всесвітні портали, які можуть перевіряти інформацію як за допомогою штучного інтелекту так і перевірки експертів. Для громадян, які підвладні інформації, яка не надає ніяких або сумнівних доказів, а тільки сприяє розповсюдженню недоцільної інформації, слід включати критичне мислення та здатність аналізувати інформацію, що отримується з різних джерел. Тільки об'єднані зусилля держави, громадянського суспільства та кожного громадянина можуть гарантувати безпечне та процвітаюче майбутнє для всіх.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Миронюк О. Дезінформація: як розпізнати та боротися. 24.11.2023. URL: <https://law.chnu.edu.ua/dezinformatsiia-yak-rozpiznaty-ta-borotysia/> (дата звернення: 19.09.2024)
2. Carme COLOMINA, Héctor SÁNCHEZ MARGALEF, Richard YOUNGS. The impact of disinformation on democratic processes and human rights in the world. April 2021, p.64

3. Kristina Hook, Ernesto Verdeja. Social Media Misinformation and the Prevention of Political Instability and Mass Atrocities. July 7, 2022. URL: <https://www.stimson.org/2022/social-media-misinformation-and-the-prevention-of-political-instability-and-mass-atrocities/> (дата звернення: 05.09.2024)

Ольга КВАШУК,

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 035 «Філологія», факультет іноземних мов
Університет Ушинського*

Науковий керівник: Оксана ПЕТІНОВА, д. філос. н., професор кафедри
*філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності,
Університет Ушинського*

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ В РЕФОРМІ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Корупція є однією з найбільших загроз для сталого розвитку будь-якої держави. Вона підриває довіру до державних інституцій, знижує ефективність управління та створює несприятливі умови для економічного зростання. У контексті Республіки Молдова та України боротьба з корупцією в секторі безпеки є особливо важливою, оскільки цей сектор відіграє ключову роль у забезпеченні національної безпеки та стабільності. Корупція в секторі безпеки є однією з ключових загроз національній безпеці. Адже недоброчесність та корумпованість людей в погонах підривають рівень довіри суспільства і міжнародних інституцій до усього силового блоку України, не дозволяють ефективно забезпечувати безпеку громадян, загрожують демократичному врядуванню та фундаментальним принципам існування держави у сучасному світі, а отже, посилюють внутрішню вразливість держави від впливу потенційних викликів безпеки [1].

Як показує практика, саме державний сектор безпеки є особливо вразливим для різного роду корупційних махінацій внаслідок, перш за все, своєї «закритості» від прямого громадського та парламентського контролю, а також внаслідок обмеженого доступу до інформації щодо життєдіяльності останнього. А тому вкрай важливо, щоб будь-які дії керівників структур сектору безпеки, які є потенційно корупційно небезпечними, були максимально прозорими, прогнозованими, ефективними та адекватними. Державний сектор безпеки є особливо вразливим до корупційних махінацій. Це було пов'язано з його «закритістю» від прямого громадського та парламентського контролю, а також з обмеженим доступом до інформації про його діяльність. Тому було вирішено, що будь-які дії керівників структур сектору безпеки, які можуть бути потенційно корупційно небезпечними, повинні бути максимально прозорими, прогнозованими, ефективними та адекватними. Відсутність прозорих процедур у призначенні на посади,